

FOAIA POPORULUI

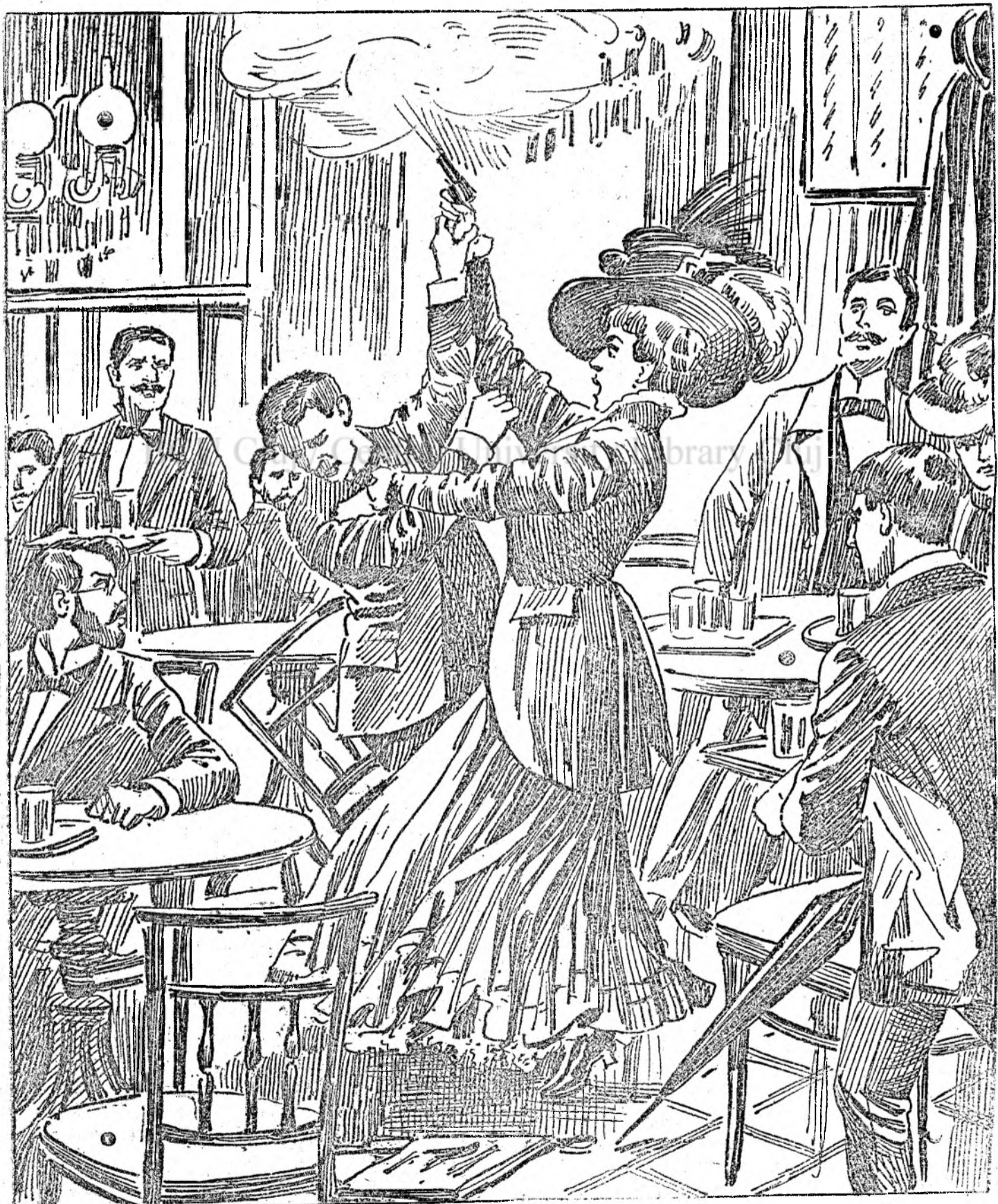
Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cov. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cov. 20 bani.
 Germania, America și alte țări străine 11 cov. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Holtzer, Sibiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un zîr garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

Dragostea și revolverul.

Dragostea asta, bat'o s'o bată pârda-
 nicu, multe inimi mai strică. Câte zicăli, câte
 doine, toate, tot cu dragostea au de a face
 și încă îi bine, când vre-o inimă rănită de du-
 rerile dragostei își mai varsă năcazul în viersul
 dulce și mângăitor al doinei sau în sbârnațurile
 vesle a-le lăutarilor. Sunt însă și alte firi mai
 iuți și mai năvalnice, cari pentru o dragoste

sunt în stare să facă moarte de om. Astfel
 de fire să vede este și o actriță vestită din
 Praga. Părăsindu-o anume alesul inimei, dom-
 nișoara mea își luă un revolver și drumu la
 cafeneaua, unde ședea iubitul liniștit, bându-și
 berea și nu una, nu alta, fără să'l împuște.
 Publicul aflător în cafenea o cuprinsă și îi
 luă revolverul din mână. Actrița începu să

plângă și să povestească, cum a fost părăsită
 de Dumnealui și că n'a vrut să'l împuște,
 ci numai să'l sperie.

Tot orașul firește vorbește despre fru-
 moasa actriță, care, după cum să spune, s'a
 și împăcat cu iubitul său.

Chipul nostru ne înfățișează clipa, când
 voia să puște cu revolverul.

Doze învățături.

Alegerea de episcop al diecezei Caransebeșului, ce s'a făcut luni săptămâna trecută, ne dă doze învățături, pe cari e bine să le luăm aminte.

Cum cetitorii nostri știu, lupta s'a dat între doze partide, anume între partidul bisericesc — național și între partizanii lui Burdia. Cine e Constantin Burdia o știm iarăș cu toții. E președintele comunității de avere a grănițerilor dela Caransebeș și e »Măria Sa« deputat dietal din partidul constituțional al lui W. Kerle și Andrássy, care la anumite prilejuri să îmbracă în »disz magyar« și zornăie din pinteni. Acest om nenorocit s'a pus în slujba nemijlocită a guvernului, ale cărui dorințe le împlinește cu mare supunere, făcând toate pe placul șovinismului. Este o unealtă supusă a celor dela cârmă, înaintea cărora își încovoie spinarea ca robul înaintea stăpânului său. Cap plecat în fața stăpânilor, dar mare și trufaș față de cei mici, el a ingenunchiat granița, cu averile ei considerabile, supunându-o necondiționat guvernului, încât urmașii falsișilor grănițeri de odinioară sunt lipsiți azi de ori ce voința proprie și trebuie să facă totul, ce le poruncește guvernul prin omul său, Constantin Burdia.

Acest om și-a pus acum ochii și pe biserică. Voia și vrea să facă cu ori ce preț atârnat de voința sa scaunul episcopesc, respective dieceza Caransebeșului, alegând de episcop un bărbat, care plutește la apele sale. Știm el, că în acest caz el va fi adevăratul stăpân în dieceză. Planul acesta și l-a dat pe față îndată după moartea fericitului episcop de mare nume, Nicolau Popea, întâmplată în 8 August 1908. A căutat și a aflat printre deputații sinodului electoral câțiva aderenți și și-a aflat și omul, care să fie ales și înălțat la demnitatea de episcop. Acesta este, cum știm, protosinzelul Dr. Iuliu Olariu din Caransebeș. Dar în fața uneltirilor și pornirilor lui Burdia s'au ridicat bărbații de valoare din sinodul electoral, atât la alegerea dintâi, săvârșită în 4 Oct. 1908, cât și la cea de acum. Atunci a fost ales de episcop arhimandritul Filaret Musta, cu 41 de voturi, față de 12 voturi burdiste, date pentru Dr. Olariu. Acum Dr. Olariu a intrunit 22 de voturi, iar Dr. Traian Bădescu 32 de voturi, căzând astfel și acum Burdia cu partizanii săi.

Deputații sinodali, lamura inteligenței din dieceză, îngrijii de soarta bisericești, au ferit-o de năpădirea burdismului. Ei au ales în fruntea diecezei un bărbat de cinste, de valoare, care să conducă biserica conform menirii sale, de-a nu fi cuib de uneltiri și dejosiri, ci a să îngrijească cu răvnă de viața sufletească și morală a credincioșilor și a-i îndrepta pe calea adevărului și a vârtății.

Vrednicii deputați ai diecezei Caransebeșului, cari s'au grupat în jurul protosinzelului Dr. Traian Bădescu, ne-au dat o frumoasă pildă, alegând pe un bărbat neatârnat, integru și de caracter, care nu va umili biserica, ci o va ridica și o va conduce nepângărită

și neatârnată, nu împotriva statului, ci așa, ca ea în nizașele ei să vie în ajutor statului în menirea lui de civilizație.

Poporul credincios și preoțimea de aci are să ia învățătura, că la alegeri de deputați să aleagă pentru sinoade și congrese bărbați vrednici, bărbați de caracter și neatârnați, cari au în vedere numai și numai interesele și binele bisericești, cum au fost deputații naționaliști din Caransebeș.

Aceasta este o învățătură. Iar a doua învățătură sau mai bine zis, lecție, e pentru Burdia și ciracii lui, întru cât s'ar mai prinde de ei vre-o învățătură.

Burdia din cele doze alegeri poate să-și însemne, că nu e așa de puternic, nici chiar în graniță, cum și-a închipuit și că atunci, când vrea să-și întindă stăpânirea asupra celor mai scumpe bunuri ale noastre, să afle față în față cu sentimentul verde românesc, cu tot, ce avem noi mai cinstit și de valoare care-l va delătura și i va spulbera acțiunea odioasă, cum spulberă vântul pleava netrebnică.

Aceasta lecție sună la adresa tuturor Ionestilor și Crășciilor lui Burdea. Iar în ce privește pe părintele protosinzel Dr. Olariu — de care ne pare rău, că s'a însoțit cu Burdia — trebuie să știe, că nu e destulă cinstea privată, ce sfinția sa o are, ca poporul românesc să învrednicească pe cineva cu încrederea sa. Mai trebuie și o ținută neprihănită în viața publică, pe care părintele protosinzel unindu-se cu burdismul, nu a avut-o.

Sibiu, 23 Iulie n.

Vizita moștenitorului nostru. Încă nici acuma nu s'au liniștit valorile, stărnite în apele murdare a-le presei din Pesta, de vizita moștenitorului nostru. Două lucruri au fost, de cari s'au acățat jidănașii din Pesta și anume așa zisa sfășiere a steagurilor ungurești la Sinaia și primirea în audiență din partea moștenitorului a românilor ardeleni.

Sfășierea steagului s'a dovedit de știre falsă, care știre au luat în creieri înfierbântați de șovinism măsuri înspăimântătoare.

Audiența delegației românilor ardeleni, cu care arhișovinișta fițică »Bad. Hiri«, s'a ocupat în modul cel mai scârbos, earăș nu este tocmai așa de periculoasă, cum să îngrozeau Schreimorții. Dl Ioan Scurtu, unul din membrii deputației spune în un articol, publicat în »Minerva«, cum că delegația a prezentat o adresă de omagiu Moștenitorului, care s'a întreținut în mod binevoitor și prietinos cu ei și a lăsat să se ghicească, că va fi un domnitor al dreptății, binevoitor tuturor popoarelor, din țările monarhiei, dar nu va suferi privilegii nemeritate. Asta este, ce-i doare pe cei dela zierele ungurești. Întrebăm, le este frică de dreptate? Atunci nu sunt prietini ai dreptății. S'au nu? Sobolului nu-i place lumina. Dece? Întrebați în Pesta!

Slavii din Austria fac sarăș obstrucție, adevărat zădărnicesc munca parlamentului pentru a ajunge concesiile naționale.

Socialiștii cehi au ținut în Praga o adunare uriașă, unde au protestat împotriva obstrucției, invitând parlamentul austriac, să voteze cât mai în grabă convenția comercială între Austro-Ungaria și Români.

Agrarii, adevărat proprietarii de pământ din Bucovina carăș au ținut o adunare, în care s'au exprimat pentru convenția cu România, rugând guvernul și parlamentul să o treacă cât mai curând, să o realizeze.

În Seghedin să afle acum 7 români întemnițați, între cari învățătorul Cornel Popovici din Șeghște (Bihor), pedepsit pentru »agitatie« cu ocazia alegerii de deputat a lui V. Lucaciu, a intrat numai de curând.

Preotul Hlinca, care este în Seghedin din Decembrie 1907, a dat o rugare pentru a fi pus în libertate condiționată, care însă îi s'a respins și astfel mai are 8 luni . . .

Deputația otomană la Sinaia.

Zilele trecute au sosit din Constantinopol la București și de aici au mers la Sinaia, membrii misiunii otomane, care avea să aducă la cunoștință regelui Carol suirea pe tron a sultanului Mohamed V. Misiunea otomană întovărășită de ministrul Turciei și de membrii legației otomane a fost primită în audiență solemnă la Sinaia, unde după primirea la care a fost de față și președintele consiliului de miniștri, membrii misiunii au fost oaspeții regelui în Castelul Peleş. Duminecă înainte de ameză misiunea otomană a părăsit capitala cu un tren special, plecând la Constanța să vadă lucrările portului, iar la Cernavoda a vizitat podul peste Dunăre. Din Constanța misiunea a plecat pe vaporul »Principesa Maria« la Constantinopol.

Din străinătate.

S'a ales, cum s'ar zice, untul din lapte și în Persia. Au învins anume naționaliștii, adevărat aceia, cari țineau la parlamentul dat țării și țineau la constituție și nu mai sufereau, ca Șahul să lucre, după cum îl taie capul. Răsculații perși au intrat zilele trecute învingători în capitala țării, în Teheran, după ce au bătut oștirile Șahului, între cari erau și soldați ruși. Rusia, care amenințase, că va intra cu oștiri în Persia, s'a liniștit de odată, de teama celorlalte stăpâniri din Europa, cari n'ar fi prea îngăduit, ca Rusia să-și mărească puterea așa de cu puțin cheltuieli.

Cât ce au pus perșii cei cinștiți mâna pe Teheran și pe cârma țării, au adunat casa țării și totodată au hotărât detronarea, depunerea, Șahului. Șahul, mirosind treabă, a abzis el, cu vreme, »de bună voie«.

Astfel, după un sbucium de doi ani, luptă învârșunată între frate și frate, izvorâtă din neștiința și răutatea precum și patima unui domnitor bețiv și moleșit s'a liniștit și Persia își va începe și ea calea pașnică a muncii serioase.

Șahul, prietinel rușilor, care, după ce căzu, că este în pericol, să refugiasă la consulatul rusesc, va merge probabil în Rusia, să trăiască acolo, să-și mănse »pensia«.

Între Turcia și Grecia n'a intrat încă pacea deplină. Turcia duce într'ansă armată la granițele Greciei și poporul din Macedonia, cu deosebire turcii sunt însuflețiți pentru război.

Drojdiile rămase de pe timpurile domniei sultanului Abdul Hamid cu încetul să arunce la o parte. Astfel au fost executați prin spânzurătoare în Constantinopol zilele trecute o mulțime de generali și ofițeri inferiori, cari au luat parte la răscoala împotriva junilor turci, adică a turcilor, cari au răsturnat tirania sultanului Abdul Hamid, și fuseră și înainte ajutoare vrednice a le acestui sultan la săvârșirea tuturor fărădelegilor, cari în urmă s'au și răzburat.

In Germania, după cum am pomenit în rândul trecut, intrase »floxera« între ministrii, prin abdicarea lui Bülow. Acum s'au lămurit lucrurile și în țara neamțului, denumindu-să din partea împăratului Wilhelm de cancelar al Germaniei Bethman-Hollweg. Englezii să bucură foarte mult de demisionarea (abdicarea) lui Bülow, deoarece Bülow fusese acela, care puse multă grijă pe dezvoltarea flotei de război a nemților și știm, că englezii nu priveau cu ochii buni această dezvoltare a flotei germane, temându-să că să va slăbi domnia lor. Despre noul cancelar nu să știu multe. Până acuma n'a fost mult pomenit în gura lumii politice.

Bülow a fost decorat de regele Carol, care i-a adresat o telegramă, în care își exprimă sentimentele de prietenie, ce'l leagă pe domnitorul României cu puternicul, fostul cancelar german și îi confere din prilejul acesta o decorație.

Vizita Moștenitorului nostru.

Toastul Regelui Carol.

Dăm aici toastul Regelui la prinzul dat în onoarea moștenitorului.

»Vizita Alteței Voastre Imperiale și regale și a grațioasei sale soții, ne pricinuește o mare bucurie; din adâncul inimei noastre vă urăm la amândoi bun sosît în mijlocul nostru.

Printre numeroșii membrii ai casei de Habsburg, ce am avut onoarea a primi la castelul Peleş păstrăm mai ales o amintire neștearsă de șederea în țară a ilustrii perechi imperiale și a tatălui mult iubit al Alteței Voastre Imperiale, cu care mă uneau, încă din tinerețe, legături de cea mai strânsă prietenie, a cărui amintire îmi va fi pe veci scumpă. Indrăznesc a spera că fiul său îmi va continua iubirea pe cere ilustrul defunct o avea pentru mine. Prezenta Alteței Voastre Imperiale și Regale îmi este o mărturie scumpă despre aceasta. Văd de asemenea în această vizită o nouă dovadă de simpatia și interesul constant ce Majestatea Sa Impăratul Rege, augustul Dvoastră unchiu, îmi arată mie că și țării mele. Aceste sentimente binevoitoare mă îndatorează la cea mai vie recunoștină și sporesc mulțumirea ce resimt, făcând să reiască, în aceasta plăcută circumstanță, marele preț ce punem pe relațiunile atât de amicale ce le întreținem de ani îndelungați cu puternica monarhie vecină pentru prosperitatea căreia iac urările cele mai călduroase.

Nenumăratele și delicatele atenții uni ale Majestății Sale pentru mine și pentru ai mei, de care ne-a dat o nouă și strălucită dovadă însărcinând pe Alteța Voastră Imperială și Regală să remită nepotului meu însemnele Lănei de Aur, îmi inspiră cea mai adâncă și mai sinceră mulțumire!

Nu aş putea mai bine dovedi sentimentele de recunoștință de care sunt pătruns, decât unindu-le urările călduroase ale inimei mele pentru fericirea Majestății Sale. Aceste urări le adresez de asemenea și Alteței Voastre Imperiale și Regale și rog pe Dumnezeu să răspândească asupra ei și asupra alor săi binefacerile binecuvântărilor sale.

Renovându-ne expresiunea bucuriei ce ne pricinuește amabila d-v vizită ridic păharul meu în sănătatea M. S. Impăratului Rege și în cea a Alteței Voastre Imperiale și Regale și a familiei sale iubite.

Răspunsul arhiducelui Ferdinand.

»Sire! Adânc mișcat de cuvintele grațioase și cordiale pe cari le-a rostit Majestatea Voastră, și adânc recunoscător de primirea strălucită și emicală pe care Majestatea Voastră și M. S. Regina au binevoit a ne-o face, rog Majestatea Voastră să-mi permită a-i exprima sentimentele foarte sincerei noastre mulțămite.

Cu o nespusă bucurie am primit amabila invitațiune a Majestății Voastre: ea ne dă prilej de a exprima Majestății Voastre precum și M. S. Reginei, urările călduroase ce formăm pentru fericirea lor și pentru prosperitatea României.

Pătruns de admirațiune pentru înalta înțelepciune a Majestății Voastre și animat de simțăminte de devotament și de sinceră afecțiune pentru Majestatea Voastră și augusta casă a Majestății Voastre, simțăminte ce mi s'au transmis de repozatul meu tată, sunt mândru și fericit de a putea continua amicitia tradițională de care Majestatea Voastră a păstrat o atât de ducioasă amintire.

Mă achit cu bucurie de misiunea de care m'a onorat M. S. Impăratul Rege însărcinându-mă să remit A. S. R. Principelui Ferdinand, prea scumpul meu prieten însemnele ordinului Lănei de Aur.

Voi fi foarte fericit, la înnapoierea mea, să fiu pe lângă M. S. Impăratul Rege, interpretul cuvintelor de amicitie sinceră și de vie simpatie pe cari Majestatea Voastră a binevoit a ni le exprima. Aceste cuvinte sunt o nouă și prețioasă mărturie a relațiunilor es celente cari există în mod fericit între România și Austro-Ungaria.

Rugând pe Dumnezeu să binevoiască a ținea ani îndelungați viața scumpă a Majestății Voastre spre binele țării Majestății Voastre, beau în sănătatea Majestății Voastre, în sănătatea M. S. Reginei și a întregii case regale.

Trezirea șvabilor.

Cu ocaziunea jubileului reuniunii de cântări »Gewerbeliederkranz« din Lugoj, care s'a serbat săptămâna trecută și la care festivități au participat 8 societăți corale din Bănat, s'au întâmplat mari demonstrațiuni din cauza atitudinii juriului, care a părținit reuniunile maghiare, acordând acestora premiile prime, și disconsiderând prestațiunile excelente ale reuniunii »Frohsinn«, pe motiv că a cântat nemțește. În fruntea acelu juriu să afla viceșpanul Lugojului Issekutz, în contra căruia s'au îndreptat în primul rând demonstrațiunile.

Acel conflict, iscat din pricina șovinismului viceșpanesc, a fost însă mult mai grav, decum s'au strecurat știrile în public, și acuma mai nou amenință să aibă urmări de tot grele. La cea emulație, viceșpanul comitatului Caraș-Severin, ca prezident de onoare, ales numai anul trecut în fruntea »asociației generale a corurilor din sudul Ungariei«,

a făcut presiune asupra juriului și pentru că au cântat și câte o cântare nemțească, nu exclusiv ungurește, cum au cântat toate celelalte coruri nemțești, premiul întâiu și al doilea nu-l dăte corului din Zombolya, și reuniunii »Frohsinn« din Timișoara, ci la alte coruri mai »patriotice«. Pentru aceasta a'a iscat o gălăgie infernală. În grădina dela »Concordia«, și publicul în parte mare românesc împreună cu celelalte coruri făcu un zgomot și fluierături, cu strigăte amenințătoare la adresa viceșpanului, încât acesta fu nevoit să o ia cum să cade la fugă, prin dos, ca să să și scape pielea. Să zice, că s'ar fi descărcat și un revolver, în vânt!

Du ocazia aceasta, dl Dr. Caina Brediceanu s'a urcat pe o masă și a spus câteva cuvinte călduroase, însufleșite, corurilor neîndreptățite, lăcându-i a să convinge și pe »bravii germani«, cât de infam este aservit totul politicii în țeara noastră. Pentru aceste cuvinte, și pentru altele, adresate tot lui »Frohsinn«, după prânz, acasă la hotel, precum și pentru un articol tipărit în »Drapelul«, tot pe tema asta, acuma procurorul, întemeindu-și acuza pe spusele alor șase uscături, ovrei și alții de felul lor, în curs de o săptămână a terminat investigația și toate, și zilele acestea deja va înmăna d'lui C. Brediceanu și tribunalului, o strajnică acuză pentru »afățare«. În Lugoj, întâmplările acestea țin orașul în neconțință fierbere, și să așteaptă cu mare încordare desfășurarea!!

Afaceri actuale.

— *Examene. Școalele complementare.* —

Ca învățător și ca om nou venit în aceste părți, cu finea anului școlastic expirat dela școalele noastre elementare populare gr-or. din protopopiatul Sibiului, abia așteptam să-mi văd rezultatele examenării, cum și direcția instrucțiunii emanată dela învățătorii tractuali și nu cu sfială o spun că dela cinci din examene, la cari am asistat, cu puține excepțiuni, am rămas foarte mulțămît. Examenele s'au ținut afară de cele din Poplaca, sub conducerea prea onor. domn protopop dr. Ioan Stroia — bărbat ales în sânul bisericii și pedagog în cel mai larg înțeles al cuvântului — și într'un mod, după cum mi-să spune, până acum neuitat în tract. Domnia sa adică, cerând conspectul alfabetic al școlărilor din fiecare clasă provoacă ear băiatul răspunde la întrebarea învățătorului, care după dorința și indicarea domnului protopop este un extras din materia propusă.

Din aceasta cu adevărat examinare am constatat, că frații învățători pe aici ca și în alte părți sunt la culmea misiunii lor, ba unele școale au prestat rezultate peste așteptări, ceace numai spre cinate le poate servi respectivilor învățători. Aceștia — nomen est ome nau dovedit, că cunosc mijloacele, prin cari d'nt'r'un copil necrescut, să poată face om, mijloace, cari răspund pe deplin atât scopului cât și materiei și pe cari în viața practică le aplică cu bune rezultate.

(Va urma).

Cambiul (vecselu) e pielea dracului.

Așa, așa, bade Nicolae, nu e mijloc de scăpare, trebuie să plătești, că vecselu e pielea dracului, după cum ziceți D-Voastră.

Nu e zi, nici oară, în care să nu să căiască nimenea împotriva potracărilor și a cambiilor. Mai cu samă cărturarii noștri ar ști să spună sute și mii de cazuri, cari prin cambii au dus la ruine și nefericire pe oamenii noștri. Zic că cărturarii ar ști să ne spună pentru că cătră și să căiesc cei ajunși la năcaz și mai cu samă de atunci de când s'au iscodit vecselurile, aceste pisii de drac, cari scot și bagă pe oameni în năcaz. Unii scot bani pe schimb și neînându-se de terminul regulării, li vine doba la casă; alții să pun caventa pentru oameni mai săraci, și neavând de unde plăti cel sărac, vine licitația pe moșia caventilor, pentru ce au făcut i-să răsplătește cu rău, curat vorba: fă bine și așteaptă rău. Ea săntâmplă cazuri că cutare șarlatan subscris pe schimb numele cutărui om cinstit și cu avere fără știrea lui, cu acea șarlatanul să șterge și omul rămâne în năcaz; alți blăstămați cer subscrierea caventilor pentru regularea cambiilor, în schimb scot bani dela altă bancă. În forma aceasta să fac fel și fel de năcazuri și sărăcii oamenilor, căci cel subscris în schimb nu-și poate nega subscrierea, iar'că pentru ce și-a scris numele nu poate adevăra cu martori. Eată un caz ce să petrecu zilele acestea cu o piele de drac. Bada N. să trezește cu o citare dela avocat că să plătească în termen de 3 zile o sumă destul de considerabilă lui M. căci la caz contrar i-se va intenta proces. Bada N. nu știe nimic de acestea, deci nu plătește și așa vine procesul. Văzând N. cambiul subscris de el recunoaște scrisoarea prin urmare a fost judecat. N. spune că el și-a scris numele, dar, numai ca cavent, dar neavând martori pierde procesul. Care a avut dreptul numai Dzeu știe. Destul că N. e judecat. Eacă ce poate face cambiul cu drept cuvânt numit piela dracului.

Așadar lucru de căpetenie e ca să ne ferim de cambii ca de foc. Să luăm bine de samă următoarele:

1. Incât poți nu face datorii.
2. Dacă ești silit a împrumuta, dute la oameni cunoscuți și de cinste.
3. Nu te pune cavent pentru ori și cine.
4. Griji în ce parte a cambiului te subscrii.
5. Ai încredere numai în oameni probați.

Luându-le în samă acestea ne putem scăpa ușor de neplăceri și năcazuri și nu am auzi dela cărturarii noștri citarea din frunte când mergem la ei după sfat.

Durerile neamului.

Cu acest titlu un econom de oi publică în »Țara Noastră« o scrisoare, din care să văd suferințele oierilor noștri, despre care am scris în rândul trecut. Scrisoarea este următoarea:

Este cunoscut că, în anul 1907, domnul ministru prin un ordin a oprit trecerea vitelor la pășune, în și din România, în Ungaria, adică a închis granița cu România, prin care închidere noi oierii mărginași, de pe poalele munților, am suferit foarte mult; am alergat destul pela Budapesta, cu multe rugări, cerând liberare de trecere pe vre o cale, spunând, că aicea în țara noastră nu este loc pentru turme mari de pășunat, și drumurile sunt strâmte de nu le putem mîna dint'un loc într-altul la pășune. Și la toate astea ni-s'au răspuns că nu să poate, că țara noastră are câmpiile Bănățului, câmpia Turzei, șesurile Mărașului, și coastele Ardealului, unde putem paște mii de oi, și că la ce să mai ducem banii în România pentru purtarea cheltuielilor, las să rămână în țară la noi; la ce să se îngrașe câmpiile României pe urma oilor noastre, mai bine să se îngrașe dealurile și câmpiile noastre.

După multă frământare și alergare în dreapta și în stînga, ce era să facem: a trebuit să ne supunem ordinelor, de năcaz ca de voie bună, iar acuma, după doi ani de iernat a vitelor aici în țară la noi, putem să dăm deslușiri, că ce e în țară la noi, și cum o ducem cu vitele aici: O ducem foarte rău, le imputăm cu totul, nu e loc de turme de oi, fie care moșie are vite câte-i trebuie, căpătăm foarte scump pășunatul, apoi nutrețul e foc de scump, e paiu și creițaru.

În România făceam cheltuiala pentru iernatul unei oi 4—5 lei și tot ni-se părea greu, aici e 4—5—6 fl. de cap de oaie, indoit mai greu; prețurile vitelor au scăzut foarte însemnat, ba au rămas de răs; în România să vindeau mieii cu 14—15 lei perechia, aici te imbie cu 7—8 cor. pe perechia de miei.

Să trecem dar peste năcazurile acestea: voiesc să arăt buba care ne doare și mai rău. Noi oierii suntem aici priviți ca lupii, nu suntem protejați de nici o autoritate; dacă cu voie sau din greșală scapă câteva oi pe moșia altuia, te trage la lege, cu legea îți ia tot, are dreptul până la 90 fileri ca să-ți ia pentru o oaie. Apoi când le ducem pe drum e vai de mama noastră, și a lor, ori câte zile ai merge, mai cu samă primăvara, nu capeți pășune nici pentru un galben de oaie, suntem lăsați în grija sorții, stau biete la oi de foame cu grămada după mînare de 2—3 zile la drum, și cu toate asta suntem îndatorați, ca în toate comunele, care nu sunt în drum cu hotarul, să mergem înainte cu o zi, ca să vestim birăului »și să-i plătim« că trecem peste hotarul lor, apoi plata e așa de mare, dupăcum îl sature de bine de rachiu, la jupânul l'g; am plătit și 120 cor. numai la o comună. Destul de rea e și rânduiala că trebuie să ai la toată turma un om numai pentru antegardă.

Dar cum stăm cu drumurile? Aici e focul dracului. Niște flămânzi de drumari (drumari numesc pe acea, cari grijesc drumul) vai ce oameni fără suflet, ce oameni fără frica lui Dumnezeu, cum te lasă unul te ia altul, te globesc, te pârlesc, sunt în stare să nu-ți mai lase nimica. Când aud că vine turma, să pitesc prin grâne, ca să lase oile păstorii prin șanțuri, de cari cu nici un chip nu le poți păzi, apoi când să apropie turma, hop și el din grâu; nu vei mai auzi sudalme ca acelea: că iau păscut șanțul, trag împing la bieții ciobani, le smulg cuțitele dela brîu, cojoacele din spinare, ba mieii din turmă, că l'ai sărăcit, că iarba șanțului e dată lui de simbrie sau că a cumpărat dela stat kilom. pe 5—10 cor. Apoi 10 fl. 30 bani fiecare drumariu; am dat la unu în comuna Grind din comit. Torda-Arieș 50 fl. pentru 3 kilometri de drum. Spunea că așa e legea; ne-am dus la notarul și-a zis că după lege poate să ne iee cât voiește. Cu felul acesta, cred dar că drumarii ar voi ca să nu mai înceteze oile depe drumuri, ca să ia pe fiecare zi sute de florini.

(Va urma).

FOITA.

Poesii populare.

Din Idicel.

Culese de *George Ittu*, inv.

Mândro când oi muri eu,
Să vii la mormântul meu
Și mi samănă pe mormânt,
Câte flori is pe pământ.
Și mi samănă la picioare,
Câte flori 's pe sub soare.
Câte flori din Turda în sus,
Toate cu mândra le-am pus.
Câte le-am pus pînă la prânz,
Toate bine mi s'au prins.
Câte le-am pus pînă la ameazi,
S'a uscat, de n'au rămas.

Tu mândrușo pentru tine,
Dă maică cu lemne în mine.
De-ar da de m'ar decula,
Sântem dragi și ne-om lua!

De-ar da de m'ar omori,
Sântem dragi și ne-om iubi.

Codrile frunză rotundă,
Slobozi 'mi o țăr de umbră,
Să mă iubesc cu-a mea mândră.
Umbră nu-ți-oiu slobozi,
Că și mândră tinerea
Și'i cădea în păcat cu ea.
Nu te teme coadre sfinte,
Că'i tinără, da cuminte.

M'o mînat mama la vie,
Să mi culeg măghieran mie.
Măghieran de cel albuș,
Să'i fac peană la drăguș,
La drăguș nu-i trebuie peană,
L'o luat Neamțul cătană,

Tună Doamne ce'i tuna,
Tună firul paiului
Și'n condeiul Neamțului.
Să nu poată Neamțul scris,
Feciorii la cătănie,
Că-am un frate tinerel,

Și lor scris și pe el,
Că mi l'o mai scris odată,
Și l'am căutat lumea toată
Nicăeri nu l'am aflat,
Până în țarg la Teligrad.
La curțile dorului,
Unde stau porțile închise,
Măndrele pe poartă scrise,
Dor m'o prins a mă întreba,
Dor și dor de cineva.
Ba zic dor, că nu mi dor,
Dela inimușă mor;

Inimă supărăciosă
Ca și-aș da să fii voioasă!
De-mi-ai da bunul lumii.
Eu cu voie n'oi mai fi.
De-mi-ai da un bou de țară,
Eu cu voie nu-oi fi sară.

Nevastă cu brîu de in,
Vin la mine să-ți închin!
Nevastă cu brîu de-a aramă!
Dragă mi-ai fost fără de samă!
Nevastă cu brîu de-argint
Dragă mi ești până în pământ!

SFECLELE.

În anii din urmă cucuruzul a avut prețul atât de slab, încât și cei mai nepricepuți economi s'au pus pe gânduri, încuibându-li-se în minte părerea, că, zău, nu să plătește cultivarea lui. Și mulți s'au întrebă, oare nu e mod de a scoate venit mai mare din pământ prin cultivarea altor plante?

Acestei întrebări s'a răspuns de mult în alte țări și chiar și în unele părți ale patriei noastre, unde s'au înființat fabrici de zahăr și unde oamenii s'au pus mai înadins pe creșterea vitelor de preț, mai ales pentru export (trimiteră în alte țări). În astfel de locuri sfeclele, napii, rapița ș. a. au luat de mult locul cucuruzului, cultura lor răsplătind mai bine ostenele muncitorului.

A sosit deci timpul ca și noi să facem începutul pe calea bătută de alții, măcar acum, când vedem, că cu economia purtată după cum ne-am pomenit din moși strămoși, în loc să mergem înainte, dăm îndărăt ca racul.

Vom vorbi așadar cu acest prilej despre sfecle, cari de bună seamă sunt cunoscute tuturor, deși nu după adevărata lor valoare.

În țările mai calde sfeclele cresc sălbatic; prin cultură însă ele s'au schimbat foarte mult.

Sunt sfecle din cari să face zahărul și altele pentru nutreământ (hrană). Ele să mai deosebesc după forma, mărimea și culoarea lor, după însușirea miezului și frunzelor.

Însușirile de căpetenie ale sfeclelor sunt: 1. Isbutesc într'un pământ roditor, care nu suferă de umezală; din contră luptă bine față de seceta îndelungată. 2. Aduc un venit mai mare ca ori-ce plantă de săpat — bine înțeles — într'un pământ mănos. 3. Să pot bine ținea până primăvara. 4. Nu le strică boalele și goangele. 5. Sunt un nutreământ foarte bun pentru animale, îndeosebi pentru vacile cu lapte.

Sfeclele, conținând multă apă, cer un loc liber, călduros și puțin umed. Unde grânelor de toamnă le merge bine, acolo să fac și sfeclele. Pământul năsipos și sărac, cel argilos și greu,

locurile umede și rovinoase nu sunt bune pentru cultivarea sfeclelor.

Să seamănă după grâne de toamnă, ear după ele încă să pot sămăna astfel de grâne, mai bine însă de cele de vară sau plante păstăioase. Numai la al șaselea an să se cultive earăși sfecle pe acelaș loc. Peste vară le strică mult mai tare umezeala, decât căldura și seceta. De cu toamnă le crește sfeclelor mai mult rădăcinile.

Arătura până la 60 cm., cum să face cu plugul de abur, este cea mai potrivită.

Sfeclele sau să răsădesc sau să seamănă; cel mai bun și mai lesnicios este modul de a le răsădi. Spre acest sfârșit să fac straturi cu gunoi, așa numitele straturi calde, de unde apoi să răsădesc, tăindu-le rădăcinile pentru a rămânea de 30—36 cm. lungi, ear frunzele încă să retează, lăsându-se numai cam de 8 cm.

Cele mai alese sfecle să fac, punându-se pe coame, cari să trag cu plugul de săpat, și între brezde să pune gunoi. Aceste coame să desfac și ele în două, netezindu-se puțin cu vâlătucul și apoi în ceste din urmă răsădim sfeclele. Buruienile de printre rânduri să stirpesc cu instrumentele de arat, ear cele dintre sfecle cu ajutorul sapei. Frunzele dela mijlocul sfeclei să nu să astupe cu pământ; această urmare le nimicește. Să sapă de două-ori, în urmă adunând țărână lângă ele cu chipul acesta ele vor conținea mai mult zahăr. Sămănându-se când cu gunoarea pământului, ele să fac mai mari, dar nu așa bune, ca sămănaute fiind în anul al doilea după gunoie.

Aratul de toamna este cel mai priincios pentru sfecle. Depărtarea mai mică a rândurilor și peste tot depărtarea mai mică a sfeclelor una de alta este mult mai bună. Prin aceasta roadele sunt și mai bogate și mai alese, conținând mai mult zahăr.

Frunzele să nu li-se rupă, până după ce sfeclele s'au copt, pentru că prin aceasta suferă bunătatea lor.

Recolta (scoaterea) sfeclele să face în Septembrie și Octombrie. Cu cât să scot mai târziu, cu atât sunt mai coapte

și au preț mai bun. Cu prilejul scosului să nu să taie, pentru-că ținându-le mai mult în această stare, să putrezesc.

Frunzele să nu să dea nici-când singure vitelor, ci amestecate cu paie sau fân, pentru-că altfel pricinuesc urdinare.

Sfeclele să păstrează în vrafuri așezate pe pământ; ele trebuie să fie bine scutite în contra umezelei și frigului, având mod de a umbra prin ele aerul. Păstrate fiind în pivnițe, peste fiecare pătură de sfecle să așeze o pătură de năsip sau țărână uscată.

Cu privire la sfec'ele, menite spre a produce din ele sămânță, e de a să avea în băgare de seamă următoarele: să fie de mărime mijlocii, deplin dezvoltate și nevătămate, să aibă forma unui fus, cu puține rădăcini crescute în laturi și frunze tinere cât mai multe, cari să taie la vîrf, rămânând numai de 5 cm.

Sfeclele de sămânță să pun primăvara într'un pământ bine lucrat și gunoit, scutit în partea de mează-noapte și răsărit. Mai întâia să fac găuri, cari să fie de câte 60 cm. una de alta, rîndurile să fie de 90 cm. deoparte și afan-zimea găurilor de 60—70 cm., în cari să răsădesc sfeclele. Când frunzele sunt bine crescute, pământul să sapă, trăgându-se mai târziu și țărână în jurul lor.

Cătra sfârșitul lui Iunie sfeclele încep a înflori, atunci să lasă numai vlăstările (epiturile) cele mai bine dezvoltate, ear după înflorire vîrfurile acestora să rup. Florile dedesupt dau sămânța cea mai bună, care să coace în mod regulat. Sămânța nu să coace deodată, din care pricină nici plantele nu să pot aduna în același timp; recolta de obicei să lasepe în Septembrie. Vlăstările tăiate să leagă în snopi mici, pentru a să mai usca, apoi să îmblătesc, sămânța să alege și să cerne. Sămânța de 3—4 ani încă e bună de sămănat.

Dintre sfeclele pentru nutreământ mai însemnate sunt: 1. Sfecle lungă roșie-negrie în forma unui corn de 20—60 cm. lungă. 2. Sfecle lungă cu miezul alb, galbin sau roșu. 3. Sfecle rotundă, albă, roșie, galbină și brunetă.

VESELIA.

— Foia glumeată și Foia Poporului. —

Nea sărăcilă și surata calicia.

— Poveste glumeată —
de V. A. Urechla.
(Urmare).

Trecură cei 20 de ani iute-iute, că anul de noroc e mai scurt decât ceasul de năcaz...

Păi când sosi veleanul (sorocul) din zapis, numai ce să făcură nevzute și curți și carete cu roși poleite și haine ecumpe și pungi cu galbeni...

Și iar să găsi Nea Sărăcilă în gaura sa de ferar, cu șorțul de pele, arșă de schintee la pept și cioca-boca! cu barosul pe nicovală, iar surata Calicia îmflă iarăși foile, iar foalele celor 12 feciori iarăși goale...

— Hei, bogăția dracului nu-i lucru de temei! cugetă bietul Sărăcilă.

— Da de plătit o s'o plătești, Nea Sărăcilă, strigă din pragul ușei Beizebut, că azi vademoa. Au trecut cei 20 de ani. Haide,

poftim după mine, că de unde nu, te umflu cu copii de casă și plătești ciobote roșii, ca la boerii de Divan.

— Aoleo! muiere, că-mi uitasem de zapis!... Fie, zice meșterul; ean poftim, zezi jupâne, numai o clipă pe ai scăunaș de lângă vatră, până ce 'mi-oi scoate șorțul și 'm'oi spăla pe obraz de cărbuni, că se cade să mă isi curat din lumea asta... că puiul de găină și nu-l pui la frigare cu tules cu tot...

Scaraoțki să șeză pe scăunaș, iar nea Sărăcilă să griji cât să griji:

— Haide jupâne că's gata!

Naiba dă să se ridice de pe scăunaș... dar par-că l'ai fi prins de scaun cu un cuiu de dric... Să învărtea cu scaunul pe loc ca roata moarei pe grindei, dar de sculat, ca mai ba!

— Ci vin, jupâne, că's gata, zice Nea Sărăcilă rîzând.

— Da nu vezi, omule, că nu mă pot ridica de pe scaun! răspunde jupânul Ucigă-
Tpaca.

— Păi de, eu te aștept, cum scrie la zapis!...

— Ascultă, omule, lasă-mă să mă scol și te mai las să trăești un an cu bogățiile.

— Nu, jupâne, nu! Dă-mi măcar zece ani încă de bogății...

Dura-vura... Ce să facă și Dracul, când e prins în cursă Românilui. Sărăcilă scrisă pe zapis vadea nouă și apoi date lui Scaraoțki voie să se ridice de pe scaun. Acesta eși din bordeiu cu clăbuci de mănăie la gură, dar ce putea să facă să mai facă? Zapisul e zapis chiar și pentru cel cu coarne, că doar nu e dracul boer de divan, să scrie una la zapis și alta să facă!...

Ei, dar iarăși trecură cei zece ani cum ar fi fost zece zile și de odată să făcură nevzute curțile și bogățiile și nea Sărăcilă iar să găsi pe prispa bordeiului său sărac...

Numai ce să și arată în bătătură Scaraoțki.

— Ei, acum s'a încheiat socoteala!... Nea Sărăcilă, poftim de vino cu mine.

— Vin, jupâne, vin, că doar mi-o ajunge și de traiu, că's acum om bătrân... Hai, surată Calicia, hai și tu cu mine, că unde merge bărbatul să cade să meargă și muierea lui.

Dintre sfecele de zăhar cele mai bune soiuri sunt: sfecla de Belgia, sfecla de Silesia, sfecla »Quedlenburg«, »Imperial« și »Electoral«.

Sfecla, așa numită, roșie să folosește ca legumă pe seama oasmenilor, cultivându-se în grădini.

Anunțul unui primar sătesc.

Un primar (jude) din un sat din România a publicat următorul anunț:

»Ariciul să hrănește cu mici rozătoare, malci și viermi albi vietăți vătămătoare agriculturii. Nu ucideți dar ariciul!

»Sobolul nimicește neincetat viermii albi, omizi, soropijnițe, insecte vătămătoare agriculturii. Nu ucideți sobolul!

»Broasca răscoală nimicește de 20—30 insecte pe ceas. Nu ucideți broasca răscoală!

»Găinușa, sau larva ei (viermele alb, faptul), vrăjmaș de moarte al semănăturilor și al pomilor, face dela 70 până la 100 ouă. Ucideți găinușa!

»Paserile. Fiecare județ (comitat) din țară pierde anual mai multe milioane din pricina insectelor; pasărea este singurul lor vrăjmaș care luptă cu izbândă în potriwa lor; este un strajnic curățitor de copaci; este un mare prieten al agriculturii. Copii, nu le stricați cuiburile și nu le luați puii!

»Să va da copiilor cari vor depune în mâinile paznicilor câmpenești câte 25 bani pentru 500 capete de găinuși«.

Ită o pildă care ar trebui urmată.

NOUȚĂȚI.

— Escursioniștii români la Belgrad. Un mare grup de excursioniști din România au făcut zilele trecute o excursiune la Belgrad. Românii li s'a făcut o primire neobișnuit de prietinoasă. În tot timpul au fost obiectul celor mai deosebite atențiuni și manifestațiuni de simpatie. Ziarele sârbești cuprind descrieri amănunțite asupra vizitei. Într'un articol important intitulat »Să trăiască România«, s'a arată dragostea care leagă pe români cu sârbi. Ziarul încheie făcând o descriere a grandioasei primiri. Foarte mulți s'au înscris în registrele dela palat. D. deputat Titu Frumuzeanu a făcut o vizită primului ministru Novacovi. După amiazi s'a dat o serbare în parcul Topcider. Primăria a oferit seara un banchet de 40 tacâmuri oaspeților români. (N'au putut deci să fie 300 de inși, cum spun ziarurile ungurești). Hotelierii refuză să primească bani dela români.

— Inventie românească. Di Samuil Petrașcu, un cap talentat de măsar original din Sibiu a primit patenta pe o invențiune a sa, pe cât de nouă, pe atât de practică. În funcțiunea de măsar artistic a inventat un scaun, pe care îl desfăce în caz de folosire iar la drum îl bagă în buzunar. A primit patenta în Franța.

— Dr. Ludovic Csato aduce la cunoștință, că și-a transpus cancelaria de avocat la Zărnești (în casa d-lui învățator penz. Pană).

— Un congres Aromânesc. Aromânii dau semne de viață. Au ținut în 10 Iulie v. un congres, la care au participat reprezentanții tuturor comunităților românești din Macedonia. Cu această ocazie aromânii au manifestat sentimentele lor de dragoste și recunoștință față de eroii libertăților publice și totodată s'a discutat asupra mijloacelor de întrebuițat pentru propășirea și izbândă cauzei naționale. Credem că nimenea nu va tăgădui importanța extraordinară acestui congres. E întâia dată când poporul macedonean, favorizat acum de nouile împrejurări politice și nevrând să rămăe mai pre jos de celelalte naționalități, a făcut o manifestare de felul acesta!

— Trei ani în pivniță, închisă de surori și frați, chinută și ciuntită în mod oribil, a stat o fetiță din orașelul Ostrovez (Rusia), din pricina unei moșteniri de 6000 de ruble, pe care vroiau să o aibă frații și surorile ei. Poliția a găsit fetița în o stare, cum nu s'a poate spune. Brațele li erau scrintite, ochii scoși, trupul întreg o rauă, vânat de atâtea bătăi și chinuri și nici vorbi nu mai putea. Familia întregă a fost arestată, ear fetița internată în un spital.

— Rodul din anul acesta este — după un raport al ministerului de agricultură — în general ceva mai slab ca anul trecut. Grâul e mai puțin cu vre-o 7 milioane măji săcara cu un milion de măji, orzul cu două milioane mai mult și ovăș earăși două milioane mai mult decât anul trecut.

— Foamete în China. Ziarele află din Peking că în sudul Chinei, bântue o foamete cum nu s'a mai întâmpilat de mai multe sute de ani. Oamenii desgroapă merții și'i mănâncă. Mai mulți oameni și au mâncat copii. Unii trecători au fost atacați de bande flămânde și au fost uciși și mâncați.

— Revoluție într'un orașel german. În Sachsenhausen, în Germania, s'a întâmplă zile trecute o sinucidere tragică, anume fata unui agent, în urma bătăilor și chinurilor suferite din partea tatei și a mamei măstere, sări din etagiul al treilea la stradă. Cum s'a răspândi vestea prin oraș despre întâmplarea aceasta precum și despre cauzele, ce îndemnară pe fată la fapta asta, s'a iscă o formală revoluție în oraș împotriva părinților neomenoși. Să adunară mii de oameni înaintea locuinței agentului și îl sculară, fiind deja noapte, împreună cu nevastă-sa și începură să-i alunge pe uliți, palmuindu-i și bătându-i. Cu mare greu îi scăpă poliția dela moartea sigură, căci mulțimea infuriată li răsplătea de sigur pentru faptele lor.

— O propunere bună. În un articol mai lung din »Gaz. Trans«, dl N. Frățilă face următoarea propunere: Avem 146 bănci, cari toate la oală realizează un venit curat de cor. 2,500. 178, acum dacă s'ar da spre scopurile Asociațiunei 1%, ar face anual cor. 25001.78, în 10 ani Asociațiunea ar avea un fond al băncilor de peste cor. 300.00. Astfel ajutată Asociațiunea și-ar putea implini chemarea sublimă în mijlocul poporului nostru, din care este recrutată aproape întreagă clientela băncilor noastre și pe cari el și numai el le susține.

Suntem și noi pe lângă propunerea aceasta cu adaosul, că acest fond să nu s'a reafire în dreapta, în stângă, ci întreg să fie folosit pentru o instituțiune.

— La Paltava, unde înainte cu 200 de ani rușii au învins șvezii, s'au ținut mari serbări. În amintirea lui Petru cel mare s'a oficiat serviciu divin. Țarul Nicolae a fost salutată cu însuflețire. Au fost de față la serbări peste 25 de mii de participanți. O paradă a avut loc, a regimentelor, cere au luat parte la bătălia dela Paltava. S'a inaugurat un monument al apărătorului Paltavei dela 1709, comandantul Colin.

— Foamete. În urma grindinei din zilele trecute s'au nimicit sămănăturile în multe părți ale țării noastre, în deosebi apusene, și oamenii n'au ce mânca. În sate din Bihor și în Munții apuseni poporul e amenințat de cea mai aspră mizerie. S'a pornit o lucrare de salvare.

— Sfășierea steagului unguresc. Presa maghiară a fost alarmată de știrea, că în Sinaia, cu ocaziunea vizitei Arhiducelui Francisc Ferdinand, a fost sfășiat în bucăți un steag unguresc, din cauza, că proprietariul casei care-l arborase, un Maghiar, n'a voit să-l delătore. Știrea e desmintită însă în modul cel mai categoric. În Sinaia nu e nici un Maghiar proprietar de czsă, și n'a fost arborat nici un steag unguresc în onoarea Arhiducelui Francisc Ferdinand, prin urmare nu era ce să fie sfășiat.

— Notar român căpitan de hoți. Foile ungurești sunt toate pline cu vești despre o mare bandă de hoți, cari ar fi fost descoperită în jurul Orășii și al cărei capi ar fi un notar român, cu numele Popescu, un învățator destituit și o jidancă. Ce o mai fi și asta?

— Legea dlul Apponyi lucrează. Comisiunea administrativă a comitatului Târnavamare a ținut zilele trecute o ședință. Revizorul școlar ungar a propus și comisiunea admis excepționarea a 38 de școale românești prin intervenția ministrului pentru motivul că nu s'au conformat legii școlare a contelui Apponyi.

— Agrațierea lui Slezynski. Studentul în filosofie Miroslaw Siczynski, care în 12 Aprilie 1908 a omorât prin focuri de revolver pe guvernatorul Galiciiei contele Andrei Potoczki, a fost agrațiat de Maj. Sa, schimbându-i-se sentința de condamnare la moarte în 20 de ani temniță grea. Această știre a produs mare senzație în public. În Galiciia s'a zvoneste că soția guvernatorului Potoczki s'a întrepus mult pentru această agrațiere.

— Vânzarea cărților românești oprită. Căpitanul de poliție din Orăștie împreună cu primarul sas de acolo au oprit pe colportorul țaran M. Petriș de a mai vinde cărți religioase și călindare românești în piața din Orăștie. O opreliște ilegală aceasta, deoarece M. Petriș are concesiune dela solgăbirăul său de a vinde și cărți.

— Necrolog. În 14 Iulie st. n. p. m. la 3 oare, ajungând pe teritoriul comunei Părău, com Făgăraș o ploaie mare plină de infricșate trăsnete și fulgere, cari mai grozave s'a păreau în teritoriul »Răstoacă« unde de să aflau la coasă fruntașul țaran Zosim Șiulea, cassar comunal cu 2 cosăși ai săi și anume cu Bartolomeu Calotă și Andreiu Pârviu, cari tocmai erau în apropierea văii, unde au fost trăsniți și după aceea morți au picat în apă. Toți 3 au fost prinși și aduși acasă la vatrele lor, ear în 16 l. c. au fost înmormântați. Nefericiții sunt jeliți de soțiile lor, fiecare cu număroși orfani. Pe Zosim Șiulea îl deplânge și fiul său Iosif acum maturizat în gimnaziul din Năsăud și fruntașii din aceasta Comună. Grozavă întâmplare, — Dumnezeu să ne ferască ear pe cei rămași Tatăl să-i miluească. Părău la 15 Iulie 1909. — Georgiu Popa not. Aurel Cantor v. notar. Zosim Oana, Toma Canja primariu, Trajan Cerbu învăț. Serafin Oana, George Șiulea, Iosif Canja.

— Pentru »Gazeta Transilvaniei«. Ziarele din București publică un călduros apel iscălit de comitetul sindicatului ziaristilor din București îndemnând publicul să sprijinească »Gazeta Transilvaniei«. Arată întâi trecutul și meritele »Gazetei« și expune situația de azi a ziarului în care fiul lui Murășeanu e prea tânăr încă spre a primi cărna ziarului în mână iar primul ei redactor, d. Victor Braniște, va trebui în curând să între în temniță pe nouă luni de zile.

— Secțiunile științifice ale »Asociațiunii« întrunite în zilele acestea la Sibiu, au hotărât înființarea unei societăți de colportaj. Capitalul va fi subscris de băncile românești, Societatea pentru fond de teatru, »Asociațiune« și de particulari. Până la înființarea societății rolul agenților îl va avea conferențiarul angajat de »Asociațiune« pentru ținerea de conferențe economice și directorul artistic al »Societății pentru fond de teatru«.

Societatea aceasta, despre care s'a discutat și vorbit multe în ziare, va avea scopul să răspândească cărți ieftine și bune în toate satele și unghițele țării noastre, împărțind pe toți de roadele luminoase a le culturii românești.

— Afacerea Hartwig. Ziarele din străinătate, cu deosebire cele franceze s'a ocupă foarte mult cu așa zisa afacerea Hartwig, care Hartwig a fost spionul guvernului rusesc la Paris. Să știe, că Țarul poartă mare frică de nihilistii revoluționari și de aceia în toate părțile Europei are spioni, cari au să țină seama de nihilistii refugiați din Rusia. Ba mai mult! Spionii aceștia cercă să ispitescă pe revoluționari la tot felul de mârșăvenii, ca astfel să-i facă imposibili în țările unde sunt fugiți. Un astfel de om a fost și Hartwig — jidan firește — care a stat, după cum s'a dovedit în legătură cu ocărnuirea franceză și deaceia li mare nemulțumirea în Franca, că guvernul de acolo protogază astfel de oameni murdari,

Rusia să închide de tot de Europa. S'a hotărât anume din partea Rusiei, să se adâncească pe întreaga linie de frontieră între Rusia Germania un șanț adânc de 2 m. și lat earși de 2 m. Scopul este de a îngreuna pe cât să poate, contrabanda atât a mărfurilor, cât și a oamenilor.

— Arestarea unui preot. Preotul sârbesc din comune Vrbik, cu numele Vukstici Ioan, om de 70 de ani, a fost luat noaptea din pat și pus în fere și a fost dus la cazarma jandarmilor. Crima săvârșită de preotul arestat e următoarea: În ziua sfinților apostoli Petru și Pavel un jandarm a rupt coarda de pe peptul unui cântăreț de biserică, pe motivul, că avea colorile sârbești. Preotul, care tomai trecea pe acolo, a spus jandarmului, că ar putea să dea pace fiăcui până după biserică. Jandarmul a făcut arătare în contra preotului, și cai mai mari au ordonat arestarea acestuia. Grele vremii!...

— Moștenitorul nostru va lua parte, după cum să scrie din Viena, la manevrele mari de toamnă a le armatei italiene, ce să vor ținea în Lombardia (Italia de mează-noapte).

— Treburi jidovești. Este în Pesta o societate »Liga pentru ocrotirea copiilor«, care are un scop foarte frumos, de a ocroti și păzi anume pe copiii cei săraci și orfani. Liga aceasta a aranjat zilele trecute o loterie, a cărei losuri toate câștigă. După cum însă s'a nuanță din Pesta s'au întâmplat cele mai scârboase șarlatanerii. Astfel a câștigat un meseriaș un plic cu lucruri »folositoare«. Când l'a desfăcut, a găsit bucățele de țigă. Să mai spun și alte, nenumărate cazuri. Ce să-i zici. Treburi de Iuda-Pesta!

— Excursiunea românească la Belgrad. Cetim în »Tribuna« următoarele: Ni-se scrie din Serajevo: Vre-o 300 români din regat au vizitat cu muzică românească capitala sârbilor Belgradul, unde au fost primiți cu entuziasm. Ne-a surprins de tot cuvântarea d-lui sanator Titu Frumușanu, care a vorbit în numele excursioniștilor români, că au venit »să documenteze iubirea poporului român față de poporul sârb, cu cari vreau să cultive prietenia și să lupte până la ultima picătură de sânge în contra dușmanului comun«. D. T. Frumușanu nu știe, deși a trecut pe lângă malul sârbesc, că dela Rom, până la Raduevaș nici nu există suflet sârbesc afară de orașele Grădiște și D.-Milanovaș. Căci dacă ar ști, că românii din partea nordestică a Sârbiei n'au nici un drept pentru limba românească în școală și biserică, că li-se impun chiar la botez nume sârbești și că sunt batjocoriți chiar și de sârbii învățați, ar fi intrabat pe politicienii dela Belgrad, dacă să gâdesc să deie acele drepturi românilor din Sârbia, pe cari le au sârbii în Austro-Ungaria și Bosnia. Sârbii din Sârbia nu merită simpatia românilor, până să vor purta cu frații noștri ca până acum.

— Earși Apponyi! Revista »Népt Lapja« în Nrul 28 a. c. ne aduce știrea, că la propunerea inspectorului reg. de școale comisia administrativă a comitatului Făgăraș în ședința ordinară din luna Iunie a decis să înainteze ministrului propunerea pentru a să da admonițiune școlii gr.-or. din Zărnești și pentru tragerea în cercetare disciplinară a învățătorilor dela această școală.

— Catedrală jefuită. Săptămâna trecută catedrala din Capodistria a fost jefuită. Făptuitorii au rămas până acum necunoscuți. Ei au furat odoare de argint și aur în sumă de 80.000 cor.

— Scotus Viator în Ungaria. Cunoscutul apărător al naționalităților, Scotus Viator, să află acum în Ungaria de sus. Slovaci din acele regiuni au dat un banchet în onoareă lui.

— O viață aventuroasă a avut Guerin, unul din cei mai vestiți spărgători, care într'un an a pus mâna pe 500 de mii cor. Tribunalul din Paris l'a pedepsit cu 4 ani muncă silnică pe Insula dracilor, unde știm, că a fost și faimosul căpitan Dreyfus. Prietini lui Guerin din America colectară însă vre-o 50 de mii de cor. și mituind cu banii aceștia pe paznicii lui Guerin îl scăpară din prisoare. Ce este mai interesant, e, că Guerin este însemnat în cărțile prisoarei ca mort și el trăiește în New-York.

— Grindină în comitatul Aradului. Săptămâna trecută o grindină teribilă a bătut hotarul mai multor comune din comitatul Aradului. Sămănăturile comunei Bârsa, grâu și păpușoi, au fost cu desăvârșire nimicite. Tot astfel și alte comune că Cicir, Mândraloc, Glogovaș, Mășca și Șiria au fost greu lovite. Nutrețul vitelor încă e puțin, încât oamenii sunt nevoiți să le vânză cu un preț scăzut. Iarna îngăduiește să fie foarte grea.

— Dl deputat Teodor Mihali, președintele clubului deputaților naționaliști își va ținea darea de seamă înaintea alegătorilor săi, Duminică în 1-a August n.

— Mergeți cu toții, frați români din cercul Ileandei mare și ascultați pe acest vrednic luptător național!

— Regina României va merge zilele aceste la băile din Borsec. Mareșalul curții, Cantacuzino, a fost deja trimis, să facă pregătirile necesare.

— În cestiunea congresului medicilor din Budapasta. D. dr. Toma Ionescu, profesor și decanul facultății de medicină din București, a primit din Roma, o scrisoare de aderență pentru hotărîrea medicilor români privitor la congresul medical din Budapasta.

— Date statistice pe luna Mai. În luna Mai s'au încheiat cu totul în Ungaria 19010 căsătorii, cu 1779 mai puține ca în anul trecut. Căsătorii mixte au fost 2229, dintre cari 72 încheiate între creștini și jidani. Din acestea în 42 cazuri mireasa și în 30 cazuri mirele a fost jidan. În ce privește emigrarea, ea încă a crescut în raport cu cea din luna Mai a anului trecut. În Mai anul acesta au emigrat 7053 persoane iar în anul trecut numai 3314. S'au reîntors în patrie cu totul în lună Maiu 1482 persoane. Numărul nașterilor a fost de 65.163, au murit 43.067 persoane, așa creșterea populațiunii este de 22.096 suflete. Incendii au fost în luna Mai 1145 în 888 comune. Paguba totală să socotește la 4.080.527 cor.

— Jidanii din Turn-Severin au trămurat puțin zilele trecute. Să predase anume o pisă jidovească Manase și cu prilejul acesta vre-o câți-va studenți au început să demonstreze împotriva jidovilor, făcând larmă și gălăgie. Jidovii au trebuit petrecuți acasă de poliție!

Care mamă nu cunoaște

îngrozitoarele boale a le copiilor de fiță, ca disenteria, catar de intestine, diareis etc? Este fericită mama, care cunoaște însușirile escelente a lui »Kufek« și știe, că nutrirea cu »Kufek« păstrează sănătatea copilășului și întru-rește în mod binefăcător dezvoltarea lui.

214 1-1

— Convocare. P. T. membrii Reuniunii de înmormântare din Săliște să convoacă la a VI adunare generală ordinară conform paragr. 19 dia statutele Reuniunii, pe Duminică în 12/25 Iulie a. c. la 3 ore p. m. în sala festivă a școlii rom. din Săliște, pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării. 2. Raportul general al Direcțiunii. 3. Raportul Conziliului de inspecțiune. 4. Stabilirea bilanțului cu 31 Decembrie 1908. 5. Alegerea a 3 membri în Direcțiune conform paragr. 20 din statute. — Din ședința Direcțiunii a Reuniunii de înmormântare ținută la 6/19 Iulie 1909. Direcțiunea.

Să poată căpăta în tot locul

27 23-42 a lui Sarg

oreză de dinți neînsoțit de lipă, păstrat dinții curăți, albi și sănătoși.

Proprietar editor: Silv. Moldovan
Redactor responsabil: Ioan Îmbăruș
Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

S-u. Ep. am primit-o. Intocmai! Articol Com. să publică. Mai scrie! Cu biografia, am observat și eu — dar prea târziu.

A. D. Bărgăul sup. Firmele respective nu voiesc spună adresa fabricii de felul acesta — de teama concurenței. Cu părere de rău!

Dl Ilie Boar, Youngstown Ohio. Foia merge regulat de aici. Cercetează la poșta acolo.

Sim. Teodor, Bedeleu. Ai trimis abonament numai pe trei luni. Pe o jumătate de an e prea puțin.

Apucă-te de spălat
Ca copilul de jucat
Vei spăla foarte ușor
Rufele, fără mult zor:
Săpun »Schicht« de-i întrebuința
Mult năcăz îți va cruța.

Puterea de curățit minunată, intensivă
Săpunul-Corb a lui Schicht
să bazează pe modul propriu de fabricare a acestuia și a alegerii celei mai îngrijite a materiilor brute!

Săpunul-Corb a lui Schicht
cruță mâinile, rufe! Cruțăm cu el osteneală și năcăz și sănătatea. Economizăm bani, timp și lucru. **30.000 cor.** garanță pentru curățenie.
112 6-8

Cea mai bună pogace pentru câni
este și rămâne

Pogacea pentru câni a lui Fattinger
care dintre toate mijloacele de nutrițiune de această soiă posedă cea mai bună compoziție și efect de nutriție.

50 Kg. Cor. 28.— 5 Kg. liber de porto Cor. 5-28
Puppy-Bisquit a lui Fattinger
pentru câni tineri.

50 Kg. Cor. 26.— 5 Kg. liber de porto Cor. 5-28
Prospecte libere de porto prin Fabrica de pogăci Fattinger patent pentru câni și nutremânt pentru galițe. H. Polsterer (proprietarul și întemeietorul fabricii) în Wiener-Neustadt.

Preste 250 de prime premii.
Mijloacele de nutrițiune ale lui Fattinger să pregătesc sub controlă veterinară. 104 14-28

Moșie de vânzare.

In comuna Panio (Pátyk) comitatul Clujului este o moșie de vânzare de 176 jugăre catastrale — fânaș și pădure.

Ofertele le primește domnul avocat *Dr. Octavian Russu*, juriconsultul institutului »Albin« în Sibiu (Nagy-szeben). 175 2—3

Vinuri de masă escelente,

litra cu 36, 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negociabile — istoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezaului 20

Institutul de credit și econ. »LUMINA« soc. pe acții.

Avem onoare a aduce la cunoștința On. public, că banca culturală „LUMINA“ cu sediul în Sibiu (Nagyszében) Str. Cisnădiei Nr. 7, și-a început activitatea cu ziua de **1 Maiu 1909 st. n.**

Banca »Lumina« se va ocupa cu toate operațiunile de bancă și în deosebi va acorda împrumuturi:

- personale pe lângă obligațiuni cu caventași,
- cambiale cu 2 garanți sau caventași,
- cambiale cu acoperire ipotecară,
- hipotecare simple sau de alt soi,
- pe efecte sau prețioase,
- cumpără și vinde efecte publice,
- cumpără și vinde monete,
- acordă împrumuturi pe produse,
- îndeplinește afaceri de incasso sau alte afaceri de bancă,
- acordă credite de cont curent pe lângă convenita garanție.

Banca »Lumina« primește depuneri spre fructificare cu 4%, fără abdicere, cu 4 1/2%, cu termen de abdicere 15 zile și cu 5% pentru depuneri mai mari, cu termen de abdicere de cel puțin 6 luni. Depunerile corporațiilor se primesc cu 5%. Darea după depuneri o plătește institutul.

Cu tot respectul cerem sprijinul on. public. 124 10—10 **Diracțiunea.**

Un mașinist

cu atestate bune, examinat, pentru ori ce specie de mașini, ca locomobile, mașini stabile, motoare cu benzină, strunar de fier și monter pentru ori și ce caz, caută un loc, pe care îl poate ocupa în timpul cel mai scurt. Adresa:

S. Solomon
Brassó, Deák u. 7.

sau

S. Solomon
Nagyszében, Heuplatz 4.

165 4—10

Căsătorie repede

doresc multe dame cu avere. Domni, chiar și fără avere, să se înștiințeze.

M. Rothenberg, Berlin N. W. 25.
136 8—52 Corespondență ungară.

Ieftin și real.

4 părechi de ghete cu 7 Coroane.

Prin cumpărarea unei enorme cantități de articuli de ghete, numai în timp scurt să vând pe preț de nimica: ghete cu șinoare pentru bărbați, dame și copii, cu talpă tare bătută cu cuie, cu beset foarte fin, fasonul cel mai elegant și tari. Mărimea după cm. și Nr. Toate 4 părechile costă numai 7 Cor.

Expediție cu ramburs.

Salo Horovic

132 8—15

Export de ghete americane
CRAȘOVIA, st. Dittels 57.

De vânzare

este o Poartă de casă în stare bună și 2 petri rotunde, pentru cornuri la poartă, cu preț ieftin.

Informații mai de aproape să pot lua la **Hotel Mihailu** Str. Turnului Nr. 11. 90 10—

Sirup de smeură

de calitate cea mai escelentă garantată, în ori ce cantitate de greutate, să află ieftin în **Farmacia la „Coroană“** a lui

Mr. Carol Pissel

Sibiu, strada Ocnei 2. 188 8—12

Moară de vânzare.

Moara cu vapor din Doștat (gara Conța, depărtare 8 km.) în stare foarte bună cu locomobil de 12 puteri și cu petri nouă să vîr de din mână liberă prin licitațiune publică plus oferentului Duminecă în 1 August st. n. la 2 ore d. a. în locuința morii. De moară se ține un teritoriu de 376 st. □, locuință de trei odăi, șopru, grajd, toate acoperite cu țiglă. Prețul strigărei 5000 coroane. Licitanții au a depune 10% vadiu. 174 2—2

Cheag natural în formă de praf.

Important

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr.ului Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de vitei. El este absolut liber de materii fetide, colorate sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebunțate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături, cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Gallția, Bucovina și Ardeal la

M LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 135 8—26
M. LINDEMANN, Storozynetz (Bucovina).

Deschidere de negustorie.

Imi permit a aduce la cunoștința on. p. t. public, că am întemeiat în strada **Trei-stejari Nr. 9** (vis-à-vis de »Krankenpflege«) un

Măgăzin de scânduri și lemne de edificat

și sunt în plăcuta poziție de-a corăspunde pe deplin pretențiilor p. t. mușterilor în toate privințele.

Principiul de negustorie imi este:

„Căștig mic, circulație mare“

Asigurând cel mai solid și real serviciu și rugărd de sprijin numeros, semnez cu distincție stimă

146 6—6

S. POLLAK

APA HERMA

apă de fântână de isvor
chemice curată, impregnată cu acid carbonic.

Ca apă de masă inviorătoare și sănătoasă, e foarte gustoasă amestecată cu vin, sirup de smeură și zămuri de alămăie.

Să capătă în toate negustoriile mai mari, restaurante și cafenele și la proprietarul fântanei

148 6—

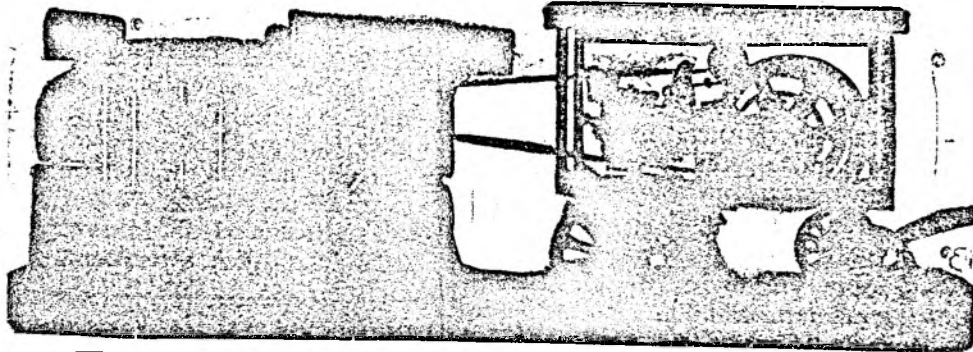
E. RUMLER

Sibiu, Schwimmschulgasse 4

Osers și Bauer fabrică specială pentru construirea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: **BUDAPESTA VI., Podmaniczkygasse 18.**

Locomobile cu benzină

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de îmblătit.

Motoare ou benzină.

Motoare cu gaz sugativ.

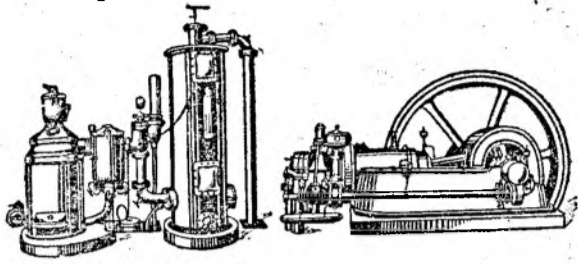
Forța de mănare cea mai ieftină din prezent (2—3 fileri spese de mănare). Preste 1000 aranjamente în mănare. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

În timpul din urmă am furnizat garnituri de îmblătit între altele următoarelor firme: Schlosser Ioan, Sas-Veseuș, 8 HP aranj. de îmblătit. Pop Antonie, Bucurdea-vinoasă-ungurească I. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, I. Sibiu, 10 HP aranj. de îmblătit. Faf Mihály Felső-Bajom, 4 HP aranj. de îmblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de îmblătit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de îmblătit. 39 17—26

ATENȚIUNE! Înainte de a cumpăra motor, adresează-te la noi, căci cele mai bune motoare pe lume sunt motoarele cu gaz sărac (Sauggas) sistem Benz cu focul sau de antracit sau cărbune de lemn sau de brichetă și cocs.

Să pot avea în ori și ce mărime.

Condiții favorabile de plată.

Prețuri foarte mici.

Motoară de benzin, gaz și oleu în cele mai simple esecutări; să pot folosi pentru scopuri de economie și industrie pe lângă garanția.

KALMÁR și ENGEL fabrică de motoare și mașini

BUDAPEST, V. Lipot-körut 18 sz.

Cataloge gratis și franco.

Specialiști să trimit gratis.

AVIZ!

La un birou (oficiu) din provincă (în comună fruntașă) se caută o putere de lucru (bărbat ori femeie) stabilă, pentru manipulațiune, care să poasă limbile și să se deprindă și cu scrisul cu mașina. Reflectanții să se adreseze în scris până în 8 August a. c., la secretarul reuniunii agricole române din Sibiu (Nagysszeben). Retribuția e 60 Cor. la lună. 182 1-1

Un tinăr

român, cu praxă afă aplicare imediată în cancelaria subscrișului notar, pe lângă salar 30 cor. și întreținere afară de haine de pat și spălat. După diligență și ceva venite laterale.

Cornățel la 9 Iulie 1909.

Nicolae Bunescu

171 2-2

not. cerc.

Steckenpferd-Săpun de lapte de crin.

Cel mai bun și mai moale săpun! pentru piele și contra pișturilor

Să capătă pretotindinea.

85 24-40

Nr. 651/909

166 3-3

Publicațiune.

Comuna VEȘTEM esarândează pe calea licitațiunei publice ce se va ținea în 2 August 1909 st. n. la 3 ore d. a. în cancelaria comunală din loc, pășunatul cu oi din munții Bucșiu și Jidu pe o perioadă de 3 ani: 1910-1912. Prețul strigărei 1500 coroane vadiu 10%.

Cu aceeași ocașiune esarândează dreptul de pășunat cu oi de pe hotarul interior comunal pe anul 1909/1910 ca pășunat de toamnă și iarnă. Prețul strigărei 1500 cor. Vadiu 10%.

Condițiunile să pot afla în cancelarie.

Veștem, 1909 Iunie 30.

Primăria:

Aureliu Moga
notar

Nic. Vestemean
primar

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trușesti sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere năcazurile lor secrete. Dar nu e în dejuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de mareă și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trușesti ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletuștii i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă, besică, nervi și șira spinării, începuturile de confuzie a minții, urmările onaniei și, ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămăturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit, foarte discret prin scrisoare (în epistolă) și de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, oric la dorință să retrimite fecărui. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 6 ore p. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII. Rákóczi-ut. 10. 80 17-

Esti nervos?

Ești slab și eshaurist? Te-a părăsit forța veche și vioșia tineretii? Ai apetit slab? Mistuirea ții rea? Suferi de scaun neregulat, dureri de spate, durere de cap, insomnie sau observi că puterea de viață și obosită?

Pentruce nu cerci cu electricitatea?

Dacă te provoci la aceasta foaie, îți trimitem bu-curos broșura noastră asupra »Elektroterapii moderne«, franco și gratis și suntem aplicați a-ți demonstra în institutul nostru miraculosul nostru metod de cură.

Elektro-Vitalizer, Institut med. de ord.
BUDAPESTA, IV. Károly-körut 2,
Mezzanin 51.

170 2-8

Scrisoare de mulțumită!

Carol Schreiner, econom, Rust, See-gasse 33, cott. Vas, scrie în 12 Ian. 1909: Stimate Die! Prima folosință a aparatului Dv. mi-a redat numai decât somnul, pe care nu-l avusesem de aproape un sfert de an. Durerea în piciorul drept și în șele nu încetează așa repede, dar în tot timpul curei putui să-mi is-prăvesc lucrurile, pecând înainte de folosirea aparatului nu puteam nici mânca, nici sta, nici șede, nici îngenunchia de durere. După o folo-sință de 5 luni, sunt ca înainte de boală și grație escelentului Dv. Elektro-Vitalizer, du-rează de 4 luni, fără a recidiva.

Cupon pentru cartea gratis.

La Elektro-Vitalizer, instit. medical de ordin.
Budapesta, IV., Károly-körut 2. Mezzanin 51

Vă rog a-mi trimite opul: »Tractat asu-pra Elektro-Therapieii moderne« gratis și franco.

Numele:

Adresa:

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu — întemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții: 21 26-52

➔ **contra pericolului de incendiu și esplosiune,** ➔

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite,
nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asi-gurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Vălori asigurate contra incendiului: } Capitale asigurate asupra vieții:
85,818.412 coroane. } **9,882.454 coroane**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278.88 c. pentru capitale aslg. pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

„Sucursala băncii comerciale ungară din PESTA“

Sibiu, Piața mare Nr. 2.

Inițiată în anul 1841. • Capital de acții de rezerve Cor. 94,200.000.— • Centrala în Budapesta.

Primește bani cu libele de depunere

și plătește fără nici o abdicare, pe lângă cea mai favorabilă procentuare, cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losari, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sortite, asigurare contra perderilor de curs la sortiri, procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☚

75 18—

Nr. 993/909 not.

178 1—1

Publicațiune.

La Bica David din Scoreiu să află prins un râmătoriu negru târcat cam de 6—8 săptămâni. Semne deosebite: la ambele picioare dinapoi și la unul dinainte pate albe.

La caz că nu se află proprietarul, să va vinde în licitațiune publică în 1 August 1909 la 2 ore p. m. pe lângă bani gata.

Scorei în 18 Iulie 1909.

Primăria comunală.

Un învățacol,

se primește la măcelăria numai decât, din familie bună în vârstă de 14—17 ani, la

Petru Marcu,
măcelar în Csnădie.

181 1—3

Nr. 895/909 not.

179 1—1

Publicațiune.

Comuna COLUN (catt. Făgăraș) dă în întreprindere facerea de nou a corăbii comunale preste riul Olt în licitațiune minuendă în cancelaria comunală din Colun, în 1 August st. n. 1909 la 2 ore p. m. cu prețul strigărei 1200 cor.

Doritorii de a licita au a depune vadiu 10% bani gata sau în hârtii de valoare, cari să pot trimite primăriei până la timpul fixat.

Condițiunile de licitare să pot vedea la cancelaria comunală din Colun precum și la oficial notarial din Scorei în orele oficioase.

Colun la 18 Iulie 1909.

Primăria comunală.

☛ **Epilepsia.** Cine suferă de epilepsie, nevoie și alte boale de aceste nevoase, să ceară o carte de deslusire, care să capătă gratis și franco prin „Priv. Schwanen-Apotheke“, 177 Frankfurt a M. (Germania). 1—52

Nr. 786/909 not.

180 1—1

Publicațiune.

Comuna GRID, comitatul Făgăraș, esarândează pe calea licitațiunei publice ce se va ținea în 1 August 1909 la 10 ore st. n. în cancelăria comunală, crișma comunală pe timpul din 1 August a. c. până în 31 Decembrie 1911.

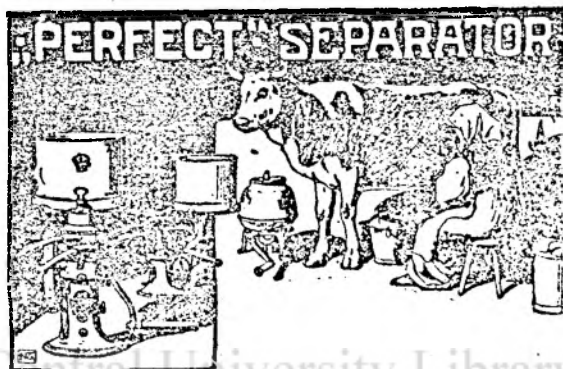
Prețul strigărei 300 coroane.

Condițiunile se pot afla în cancelăria notarială.

Grid în 21 Iulie 1909.

Primăria comunală.

Rețru tipar responsabil Henric Meltzer.

zară, care să poate folosi în gospodărie foarte bine. Prospecte detaiate și prețuri la dorință să trimiț.

Toate articolele trebuincioase pentru creșterea și grijirea vitelor să află în asortiment bogat, pe lângă prețuri ieftine la

28 24—52

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

La toți proprietarii, economii, morariietc.

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere locomobilele original „Otto Petrolin“.

Sunt neîncunjurat de lipsă la treerat!

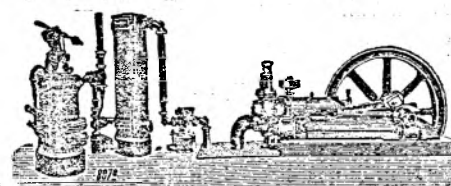
213 21—

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scânteii! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu esamen! În Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare „locomobile Otto“ ale noastre.

„Motoarele Otto“ originale în legătură cu întocmirile de Gaz sugativ

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuințare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kauamgit sau cărbuni de lemn, ca material de foc.

Preste 775.000 de forță de cai!

pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motoare mânate cu pocură.

Langen & Wolf,
fabrică de motoare
VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Representant general]
Andrieu Török
fabrică de mașini, în SIBIU.